

Λανθασμένες Προσεγγίσεις

Ιωσήφ Σηφάκης

Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας

Καθηγητής Πληροφορικής στο Πολυτεχνείο της Λωζάνης, Βραβείο Turing 2007

Η κρίση που ζούμε σήμερα είναι η κορύφωση μιάς τραγωδίας που εκτυλίσσεται εδώ και μερικές δεκαετίες. Τα αίτια είναι πολλαπλά. Έχουν αναλυθεί και ως ένα βαθμό κατανοηθεί. Τα πρόσφατα γεγονότα αναδεικνύουν περίτρανα την αδυναμία μας να συμφωνήσουμε σε μια εθνική στρατηγική για την αντιμετώπισή της. Δυστυχώς, κάθε εξέλιξη προς αυτήν την κατεύθυνση εμποδίζεται από τις εγγενείς τάσεις πόλωσης και έλλειψης συναίνεσης που μαστιίζουν τον δημόσιο βίο από καταβολής του νοελληνικού κράτους.

Υπάρχουν προσεγγίσεις σε ένα πρόβλημα που αποκλείουν από την φύση τους τη λύση του και οδηγούν σε αδιέξοδα. Είναι αυτές που χωρίζουν εξ αρχής τις δυνάμεις των οποίων η σύνθεση είναι η λύση. Καποτε με ρώτησε φίλος δημοσιογράφος εάν είμαι περισσότερο αριστερός ή δεξιός. Του απάντησα ρωτώντας, ποιό είναι το ζητούμενο; Να πάει μπροστά η χώρα, να εκσυγχρονιστεί η οικονομία, να υπάρξει κοινωνική δικαιοσύνη, να εξαλειφθεί η διαφθορά, να λειτουργήσει εύρυθμα το κράτος, να επικρατήσει αξιοκρατία; Γνωρίζω πολλούς και αριστερούς και δεξιούς που ενστερνίζονται αυτό το όραμα. Γνωρίζω επίσης ανθρώπους από όλο το πολιτικό φάσμα και τις παρατάξεις που το αντιμάχονται είτε ενεργητικά είτε παθητικά. Αυτοί που βάζουν στον ελληνικό λαό τέτοια ψευδοδιλήμματα τον αποπροσανατολίζουν και δεν βοηθούν στην λύση του. Φυσικά, υπάρχουν ευαισθησίες αριστερής ή δεξιής απόκλισης, και το σέβομαι. Αλλά αυτό πρέπει να θεωρείται δευτερεύον στην σημερινή κατάσταση.

Πρέπει ο νους να υπερβαίνει τις φαινομενικές διαφορές για να φτάσει στην σύνθεση και στο Όλον που αρμονικά ενώνει. Να σκίσει το μανδύα της φαινομενικής διαφορετικότητας για νάβρει την ουσία που ζωογονεί και τρέφει το πνεύμα και την πράξη. Μόνο τα νωθρά πνεύματα μένουν καθηλωμένα σε ψευδοδιλήμματα ή και αυτοί που γυρεύουν προφάσεις εν αμαρτίαις για να μείνουμε στάσιμοι, να μην αλλάξει τίποτα.

Εάν δε το άλας μωρανθή εν τίνι αλισθήσεται; Είναι επείγον για την σωτηρία του τόπου να παλαίψουμε για αλλαγή, για μιά εθνική αναγέννηση. Οι Έλληνες πονούν τη χώρα τους. Δεν ξέρω πως μπορεί να εκφραστεί αυτή η σιωπηρή πλειοψηφία των απογοητευμένων, αυτών που ονειρεύονται μιά άλλη Ελλάδα. Πάντως, ο ρόλος των ελίτ είναι καθοριστικός. Η χώρα έχει ένα αξιόλογο ανθρώπινο δυναμικό. Πολλοί από αυτούς θα ήθελαν να συμπραξουν αλλά αποφάσισαν να παραμείνουν μακριά από κόμματα και κέντρα εξουσίας.

Εύχομαι να ζούμε τις τελευταίες πράξεις της εθνικής μας τραγωδίας. Το βάθεμα της κρίσης να γεννήσει ένα κίνημα λυτρωτικό που κατανοώντας τα διδάγματα του παρελθόντος, θα παλαίψει με συνέπεια για την αναγέννηση της χώρας. Να έρθει κάποτε η νέμεση σαρωτική

και λυσιτελής. Να ξεπλύνει τις δημόσιες αμαρτίες. Να ξεριζωθεί το κακό χωρίς ταραχές και παραπατήματα. Έτσι απλά όπως στο αρχαίο τελετουργικό του εξαγνισμού από το Κυλώνειον άγος που μας εξιστορεί ο Αριστοτέλης «καταγνωσθέντος δε του άγους, αυτοί μεν εκ των τάφων εξεβλήθησαν το δε γένος αυτών έφυγεν αιφυγίαν».

Αν κάποτε οι ευχές μου πραγματοποιηθούν, τότε είμαι σίγουρος ότι θα νοιώσουμε τον κόσμο στα μέτρα μας, τότε θα δούμε ότι όλα μας τα προβλήματα και τα μικρά και τα μεγάλα, δεν είναι ανυπέρβλητα. Προς το παρόν όμως, θα το καταλάβετε, το μεγαλύτερο πρόβλημα είμαστε εμείς οι ίδιοι, αγαπητοί μου. Εμείς και η λύση του.